

Uvod u analitičku filozofiju

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Filozofski fakultet, Sarajevo

Na kraju trinaestog predavanja Tugendhat postavlja pitanja kojima se kasnije, u četrnaestom predavanju, bavi. Za njega svaki cijeli stav može govoriti o nekoj funkciji, ali se pita u čemu treba da se sastoji funkcija nekog stava? Da li upotreba nekog stava ima neku svrhu? Da li mi neki stav upotrebljavamo s namjerom da postignemo neki učinak? Postavlja ova pitanja zbog toga što bi se tako najjednostavnije mogao razumjeti govor o nekoj funkciji. Pravila upotrebe stava bi se onda razumjevala kao pravila kako stav treba upotrijebiti da bi se postigao namjeravani učinak.

Četrnaesto predavanje

Wittgensteinov stav: "Značenje riječi je ono što objašnjava objašnjenje značenja" Tugendhat je sam nazvao temelnjim stavom analitičke filozofije i do sada nije bilo razloga da pri tome i ne ostanemo. Bihevioristička verzija teze, da se značenje nekog izraza određuje nekim konvencionalnim pravilom, nije mogla biti u osnovi. Potpuno trivijalno izgleda da objašnjenje značenja nekog izraza može da se sastoji samo u objašnjenju pravila njegove upotrebe. Razriješenje značenja predikativnih stavova Tugendhat je započeo na osnovi s pitanjem o značaju predikata. Ovaj redoslijed; da se pri analizi predikativnog stava započne sa predikatima bio je logičan zato što je on bio onaj dio predikativnog stava na kojem je pokleknulo predmetnoteoretsko shvatanje značenja predikativnih stavova. Ako se pođe ne od predstava nego od načina ponašanja i ako se u obzir, pored toga, uzmu i primitivniji jezici nego što je jezik stavova, onda će se pokazati da su izrazi karakterizirana oni jezički izrazi koje je najjednostavnije razumjeti. Predikativne stavove možemo shvatiti kao stavove koji nastaju od kvazipredikata kada im se pridodaju singularni termini.

Kvazipredikati su predforma predikata i koji već fungiraju kao samostalni izrazi, kojima nije potrebna nikakva dopuna singularnim terminima.

Predikati jesu bliski kvazipredikatima, ali upravo nisu kvazipredikati, zato što su oni zapravo izrazi koji traže dopunu, u najjednostavnijem slučaju dopunu putem nekog singularnog termina. Ova razlika između predikata i kvazipredikata je toliko karakteristična da mi uvijek tamo gdje neka riječ fungira analogno predikatu , ali se upotrebljava samostalno, smijemo očekivati da se radi o kvazipredikatu, tj. o izrazu karakteriziranja čija je upotreba vezana za situaciju. Međutim, Tugendhat navodi kako njegov prvi prikaz načina kako se objašnjavaju predikati nije položio ispit. Prethodni model objašnjenja je zahtijevao principijelu kritiku. Moralo se pokazati da je neupotrebljiv ne samo za objašnjenje predikata nego i za objašnjenje cijelih stavova. Zadovoljavajuće razriješenje objašnjenja predikata bi sada moralo u sebe uključiti i objašnjenje singularnih termina. A cjelokupno razriješenje pravila upotrebe predikata i singularnih termina nije ništa drugo do razriješenje pravila upotrebe predikativnog stava u njegovom predikativnom raščlanjivanju. Ako su predikati i singularni termini izrazi koji se dopunjavaju onda se njihovo značenje može sastojati samo u doprinisu koji svaki od ovih tipova izraza daje do značenja cijelog stava.

Preporučljivo je da dobijemo neki pretpojam o pravilu upotrebe cijelog stava. Kako predikate tako i singularne termine treba razumijevati u njihovoj funkciji kojom se međusobno dopunjaju i takvu perspektivu možemo očekivati samo od pravila upotrebe cijelog stava. Ako je predikativna forma stava ona najelementarnija forma stava na koju povratno ukazuju svi drugi kao više stupnjevani, onda ono što prije razriješenja predikativne strukture možemo iznaći o upotrebi asertonog stava može biti samo jedno privremeno određenje koje potpuno razumljivo može biti tek kasnije zahvaljujući razriješenju te predikativne strukture. Jedina a time i sigurna pomoć za orijentaciju koju imamo jeste temeljni stav da značenjem nekog stava smijemo smatrati samo ono o čemu se smisao može reći da mi to objašnjavamo kada nekome objašnjavamo kako treba upotrijebiti stav.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com